

ÇOCUKLARDA BİLİNÇLİ TEKNOLOJİ KULLANIMI

Günümüzde teknolojinin çocuklar üzerindeki olumlu olduğu kadar olumsuz yöndeki etkileri söz konusu bir gerçektir. Çocukların bilgisayar, televizyon, tablet ve telefonlarla fazla zaman geçirmeleri sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimlerini olumsuz yönde etkilemekle beraber iletişimden ve ikili ilişkilerden uzak kalınmasından ötürü sosyalleşmede sorunlara sebep olmaktadır.

Bilgisayar, internet ya da televizyon gibi araçlar, okul öncesi dönemde amaç değil, çocuğun gelişimi ve eğitimi konusunda araç olmalıdır. Unutulmamalıdır ki; bilgisayarlar, hiçbir zaman bir eğitmenin ya da bir eğitim ortamının yerini tutmaz.

Bilgisayar, tablet ya da televizyonun sanıldığı gibi yalnızca olumsuz yanları yoktur. Buralarda izlenen programlar, videolar ve kullanılan programlar sayesinde çocuklar okul öncesi dönemde renkleri, sayıları ve birçok kavramı öğrenip, özgüvenlerinin gelişmesine destek sağlayabilirler. Bunun yanı sıra, problem çözme yetisinin gelişmesi, hızlı karar verme ve el-göz koordinasyonu gelişimi konusunda faydalı olabilmektedir. Önemli olan zaman sınırının konulabilmesi ve çocuğun yaşına uygun içerikleri takip etmesidir.

Şiddet içerikli görüntüler izleyen çocukların bunları hayatın bir parçası olarak algılayıp normalleştirdiği ve bununla beraber çocukta korku davranışlarının arttığı gözlemlenmiştir.

Unutulmamalıdır ki büyüme ve gelişim çağında olan çocuğun ihtiyacı olan şey koşup, oynamak, konuşmak ve iletişime geçmektir. Sosyalleşme ve serbest oyunların çocuğun empati kurma yetisini ve hayal gücünü geliştirdiği bilinmektedir. Ne yazık ki teknoloji bu gelişime ket vurmakta, çocukları ekran başına kilitlemektedir.

Bilgisayarların okumayı öğrenmede ve ucu açık tartışmalara girebilmede çocuklara katkı sağlamaz. Okuma ve iletişim becerilerinin gelişmesinde bilinen en etkili yöntem birebir ilişkidir.

Televizyon ve internet bağımlılığı aynı zamanda duruş, oturuş ve iskelet bozukluğuna sebep olmakla beraber içe kapanıklık, özgüven eksikliği gibi etkilere sebep olmaktadır.

Çocuđu teknoloji ve televizyon kullanımı konusunda bilinçlendirmek için yapılacaklar;

1-Yapacağınız çok önemli bir işiniz dahi olsa onu oyalamak için teknolojiyi uzun süre kullanmasına izin vermeyin. Etrafı dağıtacak dahi olsalar onları faydalanabilecekleri faaliyetlere yönlendirin.

2-Yalnızca çocuğun izlemesine koyulacak kural yerine tüm aileyi bilinçlendirin. Devamlı açık olan bir televizyon ailedeki birebir ilişkilere engel olacaktır.

3-Çocuğun televizyon izleyeceği saatlere ve programlara siz karar verin. Bu süre okulöncesi dönemde günde otuz dakikayı geçmemelidir.

4-Çocuđunuzun televizyon karşısında bulunduğu sürede yanında bulunmaya özen gösterin. Bu bilinçli ve eleştirebilen, farklı bakış açılarıyla olaylara bakabilen bir izleyici olmasını sağlayacaktır. Bunun dışında izlediğiniz sahneler konusunda onu bilinçlendirmeye özen gösterin. Örneđin; kavga eden insanlar gördüğünüzde onların aslında rol yaptığını, şunda gerçek hayatta olmadıklarını söyleyin. Böylece gerçeyle kurguyu ayırmayı öğrenecek, gördüklerini uygulamaya çalışmayacaktır.

4-Bilgisayar oynamasına izin veriyorsanız ona yaptığı şey hakkında sorular sorun. Örneđin, “Oynadığın nedir?”, “Nasıl oynanıyor?”, “Oyundaki amaç ne?”, “Buraya geldiğinde ne oluyor?”, “Bu karakter ne yapmaya çalışıyor?”. Bu tarz sorular oyunu körü körüne oynayıp andan kopmasındansa, ekranda gördükleri ve yaptıkları konusunda düşünmeye teşvik edecektir.

5-En önemlisi ise; onu tabletle oyalamak yerine ailece keyifli zaman geçirmeyi deneyin. Böylelikle hem geçirilen zamanın kalitesi hem de aranızdaki ilişki ve iletişim artacaktır.